model kartonowy ♦ 1 : 200

MODELIK

Rok V (XII) Nr 6/01 ISSN 1428-3840

USS "LEUTZE"

AMERYKAŃSKI NISZCZYCIEL Z II WOJNY ŚWIATOWEJ

Amerykański niszczyciel klasy "Fletcher"
USS "LEUTZE" DD-481

Opracowanie modelu: **Grzegorz Nowak**

Projekt okładki: **Wojciech Sankowski**

Amerykańskie niszczyciele typu "Fletcher", do którego należał USS "Leutze", zostały zaprojektowane do produkcji seryjnej - wzorem swoich poprzedników z I wojny światowej, tzw. czterotajkowców. Łącznie zbudowano 175 okrętów należących do dwóch podtypów różniących się przede wszystkim konstrukcją pomostu dowodzenia. Duże, gładkopokładowe kadłuby pozwalały na instalowanie bardzo różnorodnego uzbrojenia i wyposażenia. Istniało kilka wariantów uzbrojenia p.lot., składającego się z działek Boforsa 40 mm i Oerlikona 20 mm. Na trzech jednostkach zaryzykowano zainstalowanie nawet katapulty dla wodnosamolotu "Kingfisher", lecz ten akurat pomysł okazał się chybionym.

USS "Leutze" należał do pierwszej serii okrętów i różnił się wyglądem nieznacznie od prototypowego "Fletchera". Zbudowany w Puget Sound Navy Yard wszedł do służby 4 marca 1944 roku. Wcielony do 56 dywizjonu niszczycieli w składzie trzeciej eskadry wziął udział w bitwie w Cieśninie Surigao, wykonując ryzykowny atak torpedowy na japoński pancernik "Yamashiro" i niszczyciel "Shigure". Torpedy jednak nie osiągnęły celu. Jeden z niszczycieli dywizjonu niefortunnie dostał się w krzyżowy ogień zarówno Japończyków jak i Amerykanów, co przypłacił ciężkim uszkodzeniem. Inne niszczyciele uzyskały kilka trafień, jednak o losie bitwy zadecydowały ciężkie działa starych amerykańskich pancerników, wyremontowanych weteranów z Perl Harbor.

W czasie zaciętych walk o zdobycie Iwo-Jimy "Leutze" został trafiony 4 calowym pociskiem (kal. 100 mm) w prawą burtę. Wybuchł pożar, ciężko ranny został dowódca okrętu oraz kilku członków załogi. Dowództwo objął nasz rodak z pochodzenia porucznik Leon Grabowsky. Na okręcie służyło również kilku innych Polaków, m.in. artylerzysta Baliński, który desperacko walczył o zalanie magazynów amunicyjnych zapobiegając eksplozji, co prawdopodobnie przesądziłoby o losach okrętu. Zginęło 7 ludzi, 33 zostało rannych.

W kwietniu 1945 roku okręt walczył u brzegów Okinawy, odpierając ogniem art. p.lot. uciążliwe i bardzo groźne ataki kamikaze. Jeden z samobójców trafił w niszczyciel USS "Newcomb", powodując pożary. "Leutze" podszedł do burty bratniego okrętu aby pomóc w akcji ratowniczej. Po kilku minutach kolejny kamikaze, chociaż zestrzelony przez artylerzystów, zdołał jeszcze uderzyć w rufę "Leutze", rozrywając poszycie i uszkadzając ster. Wdzierająca się gwałtownie woda zalała siedemnaście przedziałów wodoszczelnych. Dowódca okrętu, teraz już kapitan Grabowsky, zmuszony został do wyrzucenia za burtę całego zapasu torped i pocisków do dział, oraz wszystkiego, co łatwopalne. Okręt wzięto na hol i przy tytanicznej pracy grup awaryjnych, usuwających wdzierającą się cały czas wodę, okaleczony niszczyciel udało się doprowadzić do bazy na wyspach Kerama.

"Leutze" nie został wyremontowany do końca wojny, której dni były już policzone. Okazało się, że remont generalny przy tak poważnych uszkodzeniach byłby całkowicie nieopłacalny, dlatego podjęto decyzję o stopniowym złomowaniu jednostki.

DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE:

Długość	114.8 m
Szerokość	12,2 m
Zanurzenie	5.4 m
Wyporność	2050 t (maks. 2940 t)
Prędkość maks.	37 w
Zasięg:	6 000 mM (przy prędkości 15 w.)
Uzbrojenie	5 x 127 mm, 6 x p.lot. 40 mm, 9 x p.lot. 20 mm, 10 wyrzutni torped 533 mm, 4 miotacze i 2 wyrzutnie bomb głębinowych
Załoga:	od 273 do 336 oficerów i marynarzy

Model niszczyciela USS"Leutze" został opracowany w skali 1:200 wg materiałów zawartych w książce "ANATOMY OF THE SHIP - USS"SULLIVANS", amerykańskiej "FLETCHER DDs in action" oraz materiałów własnych autora i przedstawia wygląd i malowanie okrętu z kwietnia 1944 roku

UWAGI OGÓLNE DOTYCZĄCE MODELU

Model opracowany został metodą oznaczania miejsc przyklejania wszystkich elementów w taki sposób, że części ze sobą sklejane na płaszczyznach przyległych mają swój numer. Przed rozpoczęciem budowy zaleca się dokładnie przestudiowanie rysunków montażowych, opisu, oraz zapoznać się z rozmieszczeniem części na arkuszach. Należy zwracać baczną uwagę na oznaczenia zastosowane przy numerach poszczególnych części: * - nakleić na tekturę ~0,7 mm, nożyczki - przeciąć, spiralka - zwinąć ciasno, kółeczko ze strzałką - zwinąć w rurkę, "W" - wyciąć, "L" i "P" - część (burta) lewa i prawa.

Zaleca się kleje Butapren i Hermol. Wszystkie szablony wykonujemy zgodnie z rysunkami i malujemy kolorem odpowiednio dobranym do kamuflaży. Cały maszt S-1 malujemy kolorem jasnoszarym. Pamiętajmy o retuszowaniu odpowiednimi kolorami krawędzi zgięć, części naklejanych na tekturę (tratwy) oraz brzegów pokładów nadbudówek.

OPIS BUDOWY

Budowę modelu rozpoczynamy od sklejenia szkieletu kadłuba. Wszystkie wręgi oraz podłużnice i poprzecznice (A1, A2, A3, B1, B2, B3) naklejamy na tekturę tak, aby łączna grubość nie przekraczała 1 mm. Całość sklejamy zgodnie z rysunkiem. Na szkielet przyklejamy naklejone na tekturę 0,5 mm części pokładu (16a, b, c). Szkielet oklejamy burtami (cz.17a, b, c) oraz poszyciem dna (cz. od 1 do 11). Stępki przeciw pochyłowe oraz sterową (cz.12 i 15) przyklejamy po uprzednim wykonaniu podstawki, którą należy wykonać we własnym zakresie, korzystając z obrysu wręgów śródokręcia. Napęd - śruby i wały (cz.13) sklejamy zgodnie z rys. zestawieniowym, ster (cz.14) osadzamy na osi (S-15) w taki sposób, aby pozostał ruchomy. Do pokładu głównego przyklejamy kolejno wszystkie nadbudówki poczynając od dziobu (cz.20, 21, 22, 23, 24 i 26-stanowiska działek 40 mm). Wszystkie nadbudówki przykrywamy pokładem (cz.30a, b). Na nadbudówkę cz.20 przyklejamy pokład (cz.31), na którym instalujemy całą wieżę dowodzenia. Sposób sklejenia wieży dowodzenia pokazuje oddzielny rysunek. Na górnym pokładzie wieży dowodzenia przyklejamy dalmierz (cz.37). Kominy (cz.40) sklejamy wg rysunków z arkusza szablonów i przyklejamy do cz.30. Podobnie wyrzutnie torpedowe, przy których należy pamiętać, że różniły się między sobą. Do kominów przyklejamy stanowiska reflektorów (cz.41 i 42) oraz instalujemy na nich reflektory (cz.62). Z tyłu relingów na tych pomostach przyklejamy pojemniki na kapoki (cz.63).

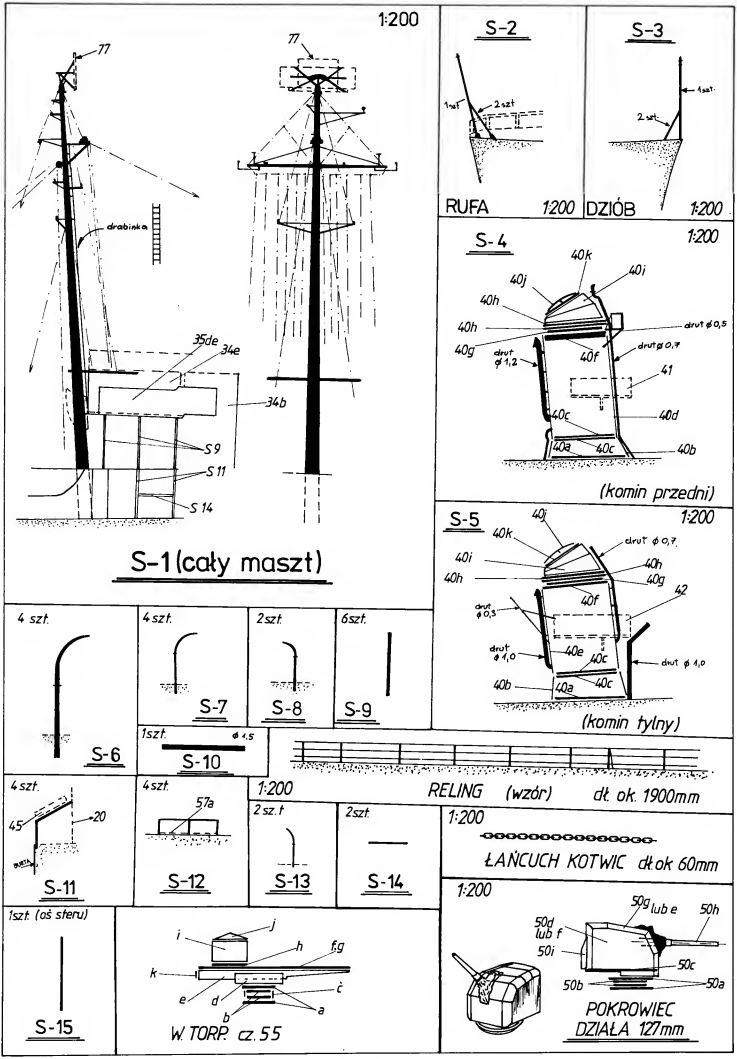
Wieże dział kal.127 mm (cz.50) sklejamy zgodnie z rys. i umieszczamy je na pokładach pamiętając o tym, że dwie z nich, zainstalowane na pokładzie głównym na dziobie i rufie różnią się dachem od trzech pozostałych. Kolorystycznie, jedna ciemnoszara wieża znajduje się na rufie. Pamiętajmy, że lufy dział posiadały pokrowce (patrz rys.) koloru czarnego. Działka p.lot. Boforsa 40 mm (cz.51) sklejamy w całość i przyklejamy w oznaczonych miejscach. Podobnie działka Oerlikona 20 mm (cz.52). Obok stanowisk działek Oerlikon przyklejamy parki amunicyjne (cz.53). Na rufowym pokładzie przyklejamy wyrzutnie bomb głębinowych (cz.56, 57), pojemniki świec dymnych (cz.58), właz (cz.70) oraz wentylatory (cz.66 i 67). Szalupy (cz.44) instalujemy na żurawikach S-6, tratwy ratunkowe (16 szt. cz.45) przyklejamy: 3 na ściankach nadbudówki rufowej cz.24, po jednej na stanowiskach Boforsów (cz.26), po jednej na pokładzie obok stanowisk Oerlikonów burtowych, po jednej na burtowych falochronach od wewnętrznej strony (pod szalupami), jedną z tyłu nadbudówki cz.23 oraz cztery poniżej wieży dowodzenia.

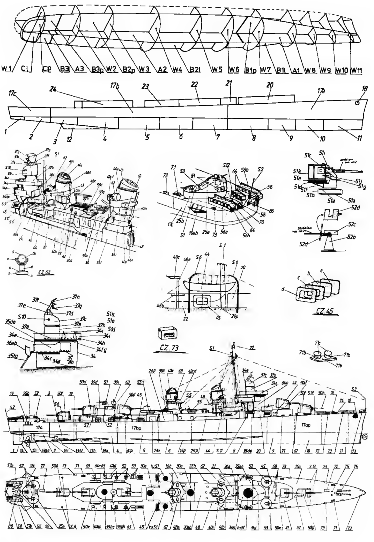
Kluzy i kotwice (cz.18) przyklejamy do burt na dziobie. Ochraniacze śrub na rufie przyklejamy do burty cz.17c. Rozmieszczenie pokluz i kabestanów oraz wentylatorów i włazów pokładowych pokazuje plan generalny.

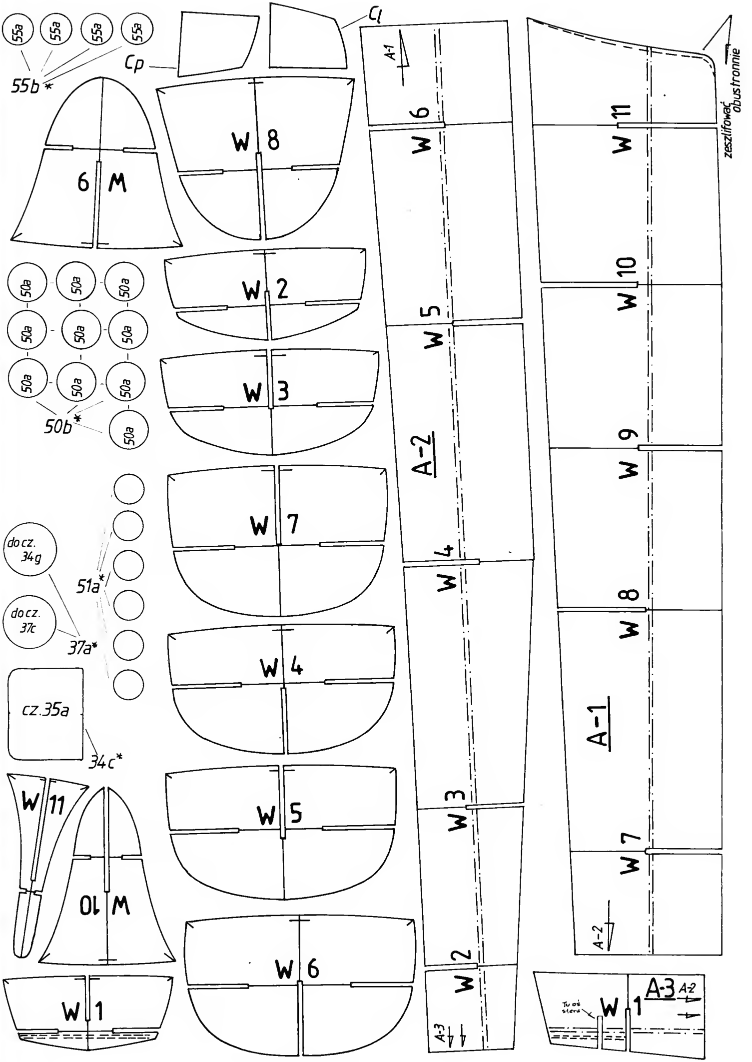
Na koniec pozostaje do wykonania we własnym zakresie reling, olinowanie, flagsztoki z flagami, żurawiki pokładowe i bandera. Model można pokryć w całości warstwą werniksu półmatowego.

MODELIK 6/01 **ISSN 1428-3840**
USS"LEUTZE" **Wydanie II**
Opracowanie modelu: **Grzegorz Nowak**
Ilustracja na okładce: **Wojciech Sankowski**
Redakcja numeru: **Janusz Oleś**

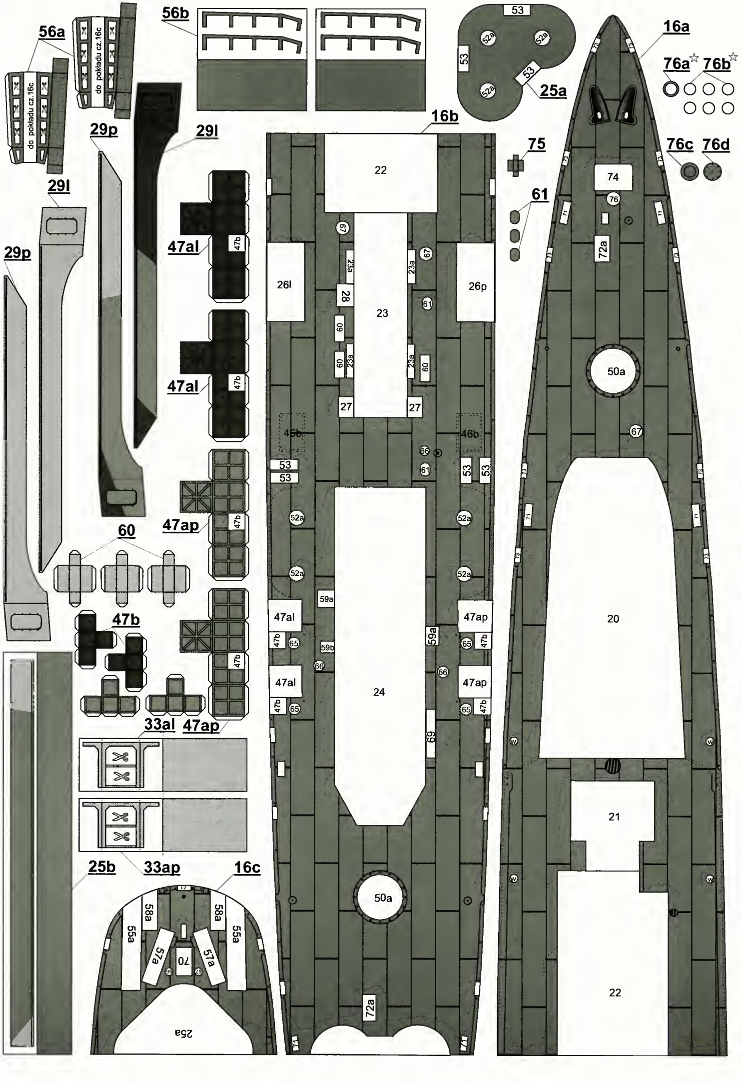
Wydawca:
Wydawnictwo „MODELIK" - Janusz Oleś
Gryfino, ul. Szczecińska 10
Korespondencja:
74-100 Gryfino, skr. poczt 125
tel./fax: (091) 40-45-299
e-mail: biuro@modelik.pl
Zapraszamy do internetu: www.modelik.pl

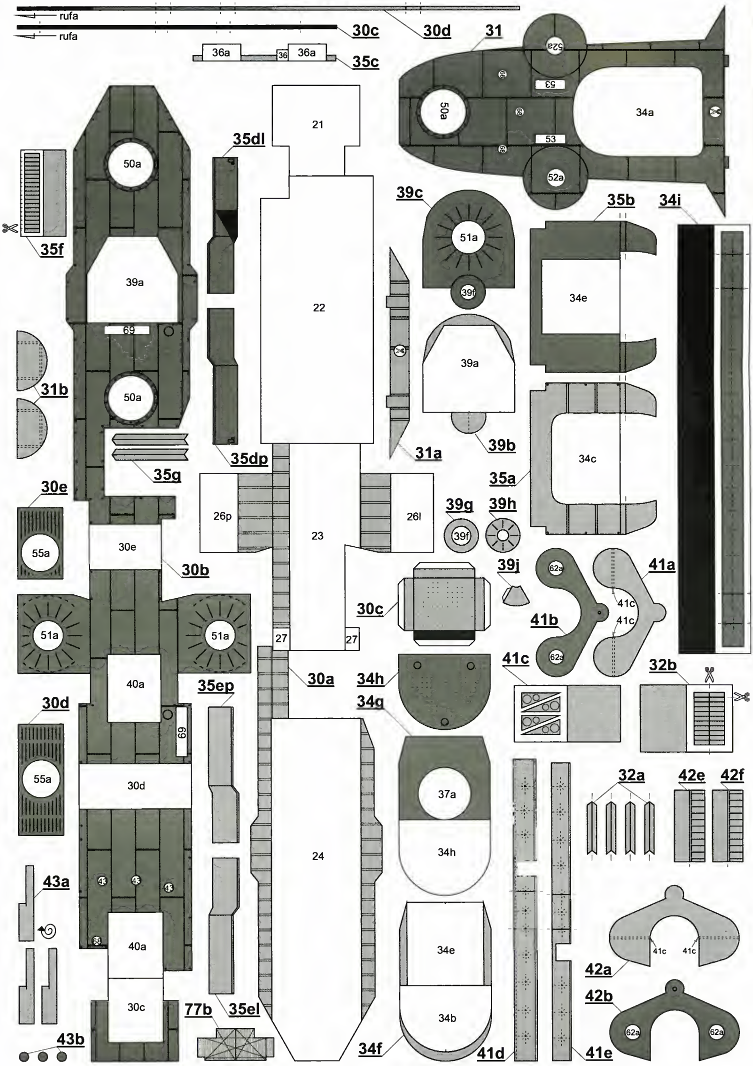

1:200
77
drabinka
35de
34e
34b
S 9
S 11
S 14
S-1 (cały maszt)
S-2
1szt
2szt
RUFA
1:200
S-3
1szt.
2szt.
DZIÓB
1:200
S-4
1:200
40k
40i
40j
40h
40h
drut ø 0,5
40g
drut ø 1,2
40f
drut ø 0,7
41
40c
40d
40a
40c
40b
(komin przedni)
S-5
40j
1:200
40k
drut ø 0,7
40i
40h
40h
40g
42
40f
drut ø 0,3
drut ø 1,0
40e
40c
drut ø 1,0
40b
40a
40c
(komin tylny)
4 szt.
S-6
4 szt.
S-7
2szt.
S-8
6szt.
S-9
1szt.
ø 1,5
S-10
RELING (wzór) dł. ok. 1900mm
1:200
4 szt.
45
20
S-11
4 szt.
57a
S-12
2 sz.t
S-13
2szt.
S-14
1:200
ŁAŃCUCH KOTWIC dł ok 60mm
1szt. (oś steru)
S-15
i
j
h
f.g
k
e
d
c
b
a
W. TORP. cz. 55
1:200
50g lub e
50h
50d lub f
50i
50c
50b
50a
POKROWIEC DZIAŁA 127mm

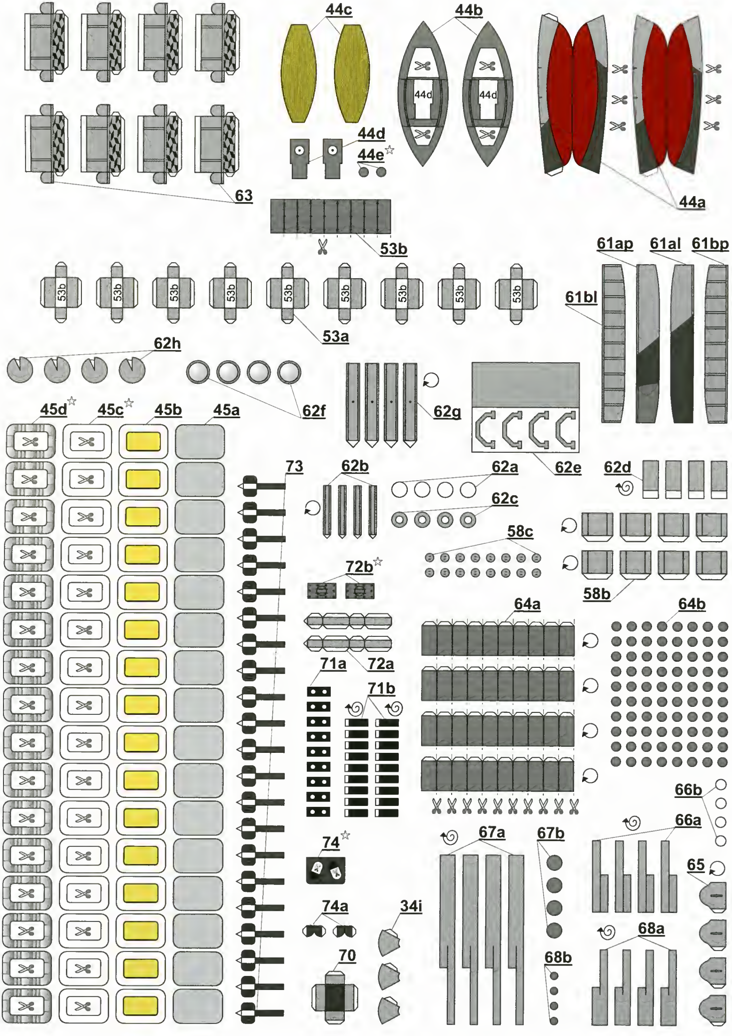

W1
C1
Cp
B3l
A3
B3p
W2
B2p
W3
A2
W4
B2l
W5
W6
B1p
W7
B1l
A1
W8
W9
W10
W11
CZ 62
CZ 45
CZ 73
szablon na osi

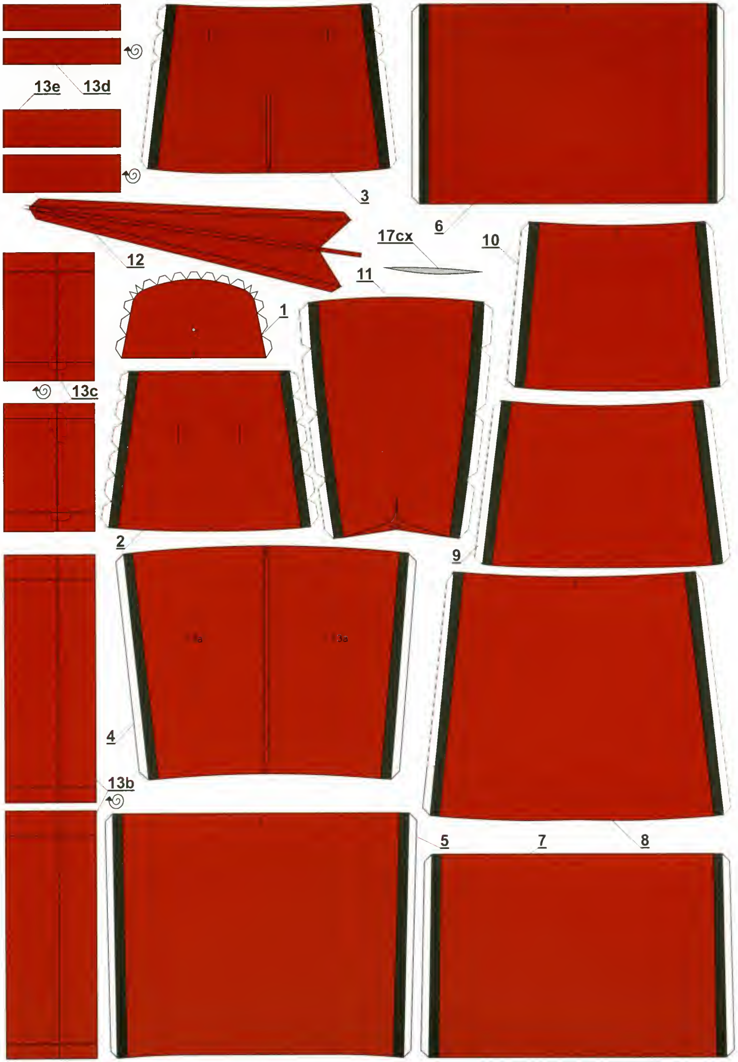

55a
55b*
Cp
Cl
A-1
W 8
6 M
W 2
W 3
50a
50b*
W 7
51a*
do cz. 34g
do cz. 37c
37a*
W 4
cz.35a
34c*
W 5
W 11
M 10
W 1
W 6
A-2
A-3
zeszlifować obustronnie
A-1
Tu oś steru

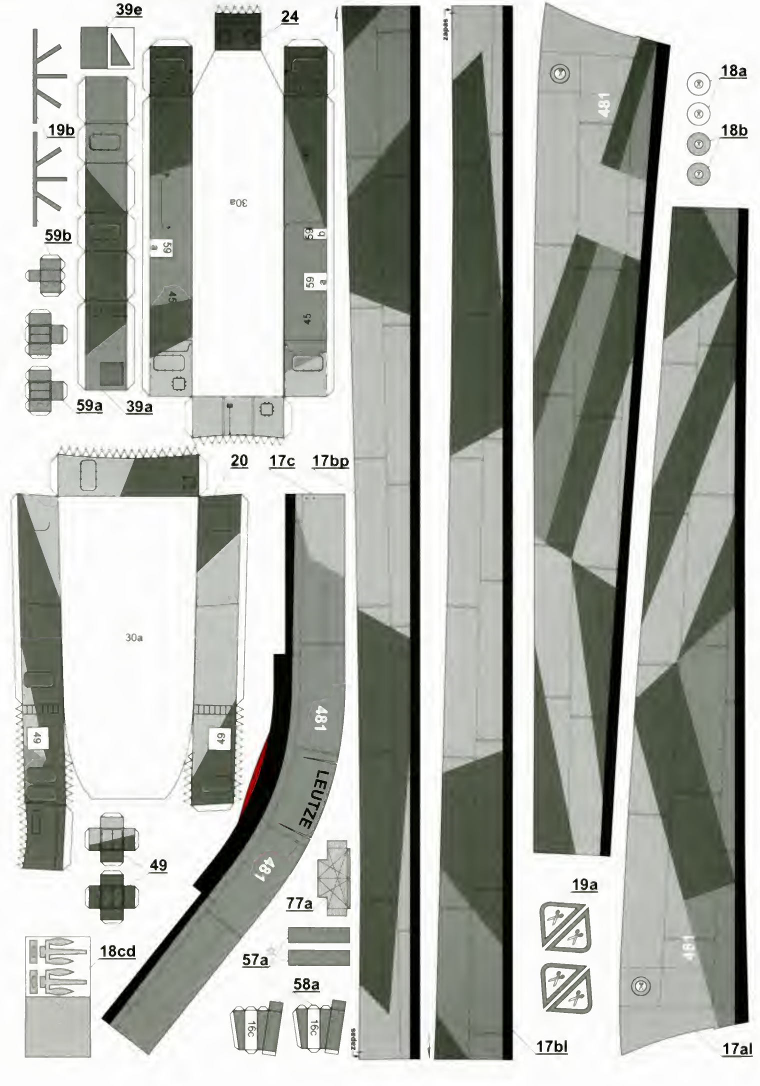

56a
do pokładu cz.16c
do pokładu cz.16c
56b
53
52a
25a
16a
76a
76b
76c
76d
75
61
29p
29l
47al
47b
47ap
60
33al
33ap
25b
16c
16b
22
23
23a
24
26l
26p
27
28
46b
50a
52a
53
58a
55a
57a
59a
59b
65
66
67
69
70
71
72a
73
74
76
20
21
25a

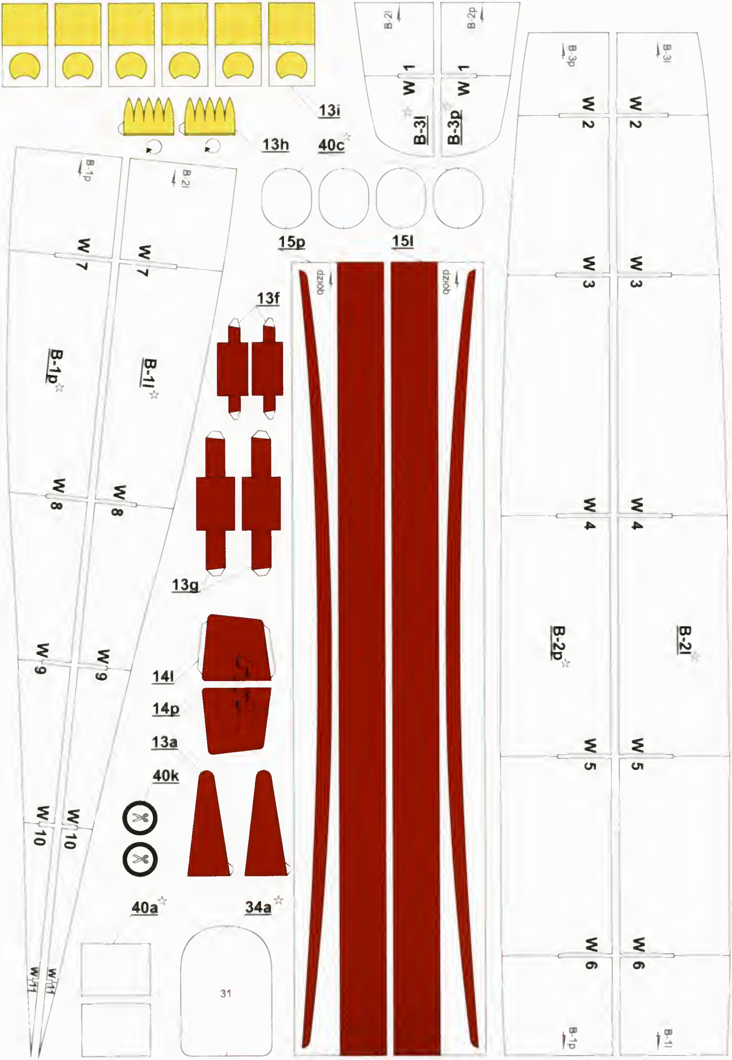

rufa
rufa
30c
30d
31
36a
36
36a
35c
52a
53
50a
34a
53
52a
35dl
21
22
23
24
50a
39a
69
50a
35f
31b
35g
35dp
39c
51a
39f
39a
39b
31a
35b
34e
34i
35a
34c
30e
55a
30e
30b
26p
26l
39g
39f
39h
39j
30c
27
27
51a
51a
40a
69
30a
34h
34g
41a
41b
41c
62a
62a
41c
41c
32b
35ep
30d
55a
30d
37a
34h
32a
42e
42f
43a
43
43
43
68
40a
35el
34e
34b
34f
41d
41e
42a
41c
41c
42b
62a
62a
30c
77b
43b

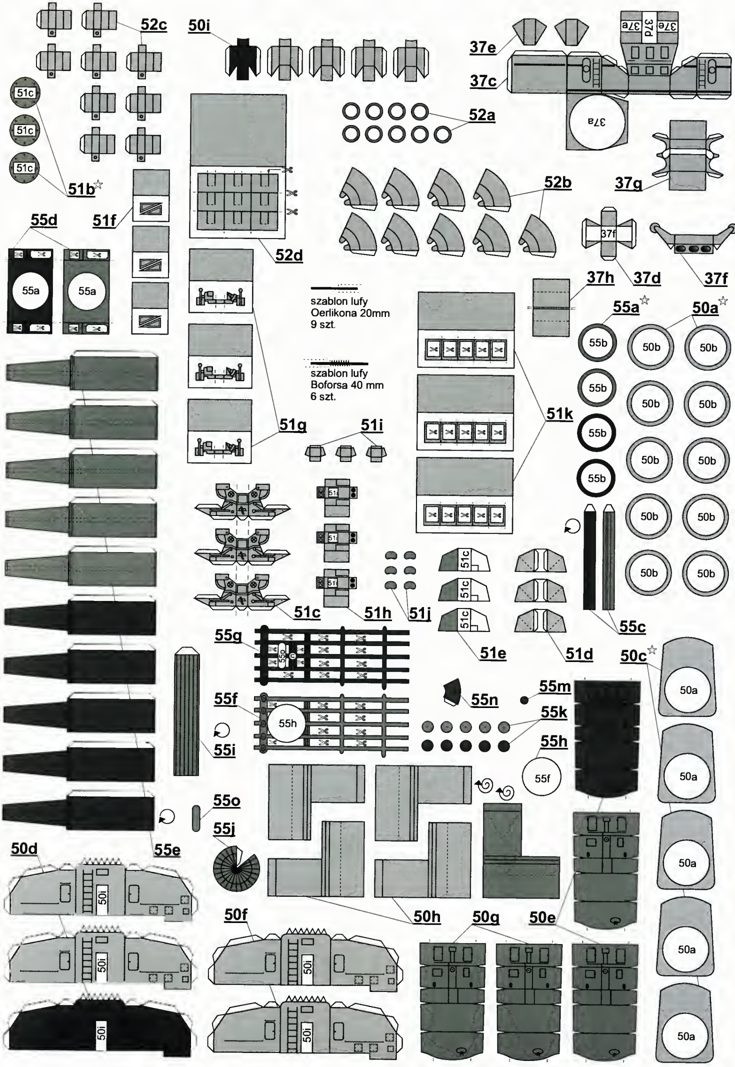

44c
44b
44d
44d
44a
44d
44e☆
63
53b
61ap
61al
61bp
61bl
53b
53b
53b
53b
53b
53b
53b
53b
53b
53a
62h
62f
62g
45d☆
45c☆
45b
45a
73
62b
62a
62e
62d
62c
58c
58b
72b☆
64a
64b
72a
71a
71b
66b
66a
67a
67b
74☆
65
68a
74a
34i
70
68b

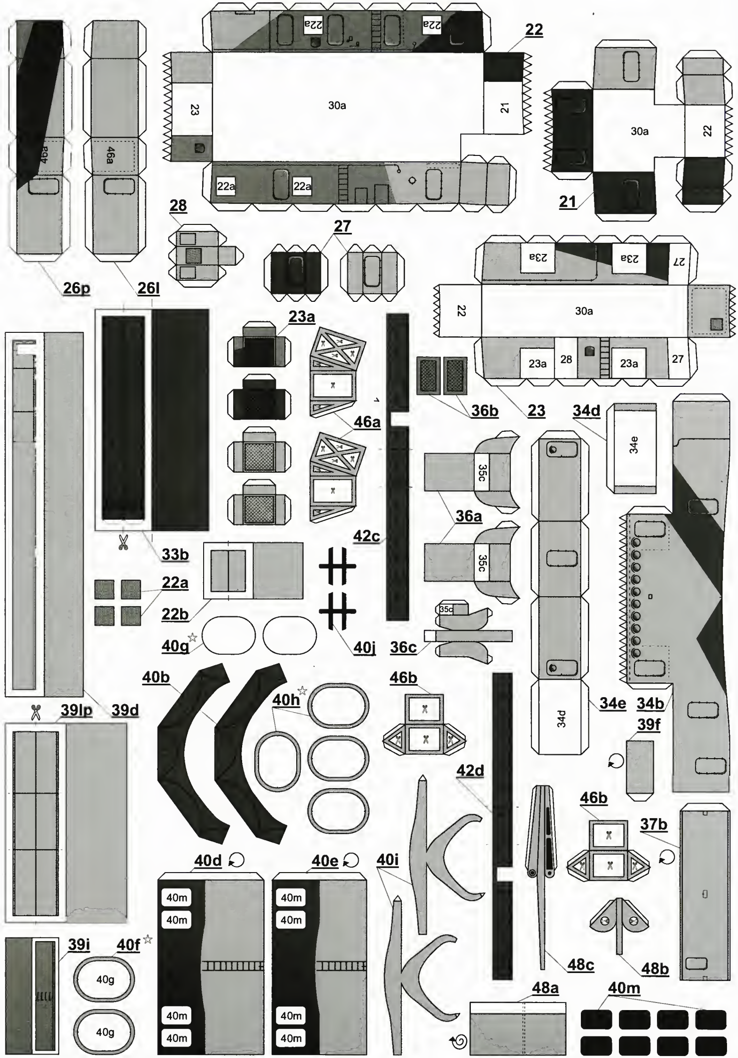
13e
13d
3
6
17cx
10
12
11
1
13c
2
9
3a
4
13b
5
7
8

39e
24
18a
18b
19b
59b
59a
39a
30a
20
17c
17bp
LEUTZE
481
49
18cd
77a
57a
58a
16c
zapas
17bl
17al
19a

13i
13h
40c
15p
15l
13f
13g
14l
14p
13a
40k
40a
34a
31
B-1p
B-1l
B-2p
B-2l
B-3l
B-3p
W 1
W 2
W 3
W 4
W 5
W 6
W 7
W 8
W 9
W 10
W 11
dziób

52c
50i
37e
37c
37a
37d
52a
51c
51b☆
51f
52b
37g
55d
55a
52d
37f
37h
37d
37f
szablon lufy
Oerlikona 20mm
9 szt.
szablon lufy
Boforsa 40 mm
6 szt.
55a☆
50a☆
55b
50b
51k
51g
51i
51c
51h
51j
51e
51d
55c
55g
55o
55f
55h
55n
55m
55k
55i
55h
55f
50c☆
50a
55o
55j
55e
50d
50f
50h
50g
50e

22
30a
23
21
22a
28
27
26p
26l
23a
27
46a
36b
23
34d
34e
35c
36a
42c
33b
22a
22b
40g
40j
36c
40b
46b
40h
39lp
39d
34e
34b
34d
39f
42d
46b
37b
40d
40e
40i
40m
39i
40f
48c
48b
48a